

Betenkelig at Skuld tar grep om erstatningsoppgjøret

Mindre enn to døgn etter ulykken presenterte Assuranceforeningen Skuld hovedlinjene for et erstatningsoppgjør med de skadelidte etter den ufattelig triste Sleipner-ulykken. Reisegods skal kompenseres med kr. 12.000.- uten dokumentasjon, ytterligere kompensasjon gis mot dokumentasjon. Erstatningen til den enkelte etterlatte hevdes maksimalt å bli på 1,9 millioner kroner. Skuld oppfordrer de skadelidte til å samle seg om et felles oppgjør med Skuld, og anbefaler overlevende og etterlatte å søke en navngitt advokat.

Skuld bør nå besinne seg i forsøket på å ta grep om det kommende erstatningsoppgjøret, før de overlevende og etterlatte har kommet seg over det første sjokket. Det gikk katastrofealarm hos Skuld bare en time etter at katastrofen var et faktum. De skadelidte har ingen mulighet til å være operative med sine felles interesser på tilsvarende korte tid.

Uansett hvordan man tilnærmer seg de voldsomme følelsene i Sleipner-saken, må man erkjenne at i det kommende oppgjøret vil Assuranceforeningen Skuld og de skadelidte være motparter. Dette er legitimt, men Skuld bør synliggjøre denne realiteten bedre i de utspill som nå plasseres i mediene.

Internasjonale avtaler begrenser kompensasjonen til skadelidte ved sjøulykker. I motsetning til konvensjoner for sikkerhet, hvor man har minimumskrav, velger sjøfartsnasjonene altså å fastsette maksimumsreguleringer når det gjelder skadelidtes interesser. Norge er et høykostland. Internasjonale standarder bør derfor ikke uten videre defineres som øvre grense for et oppgjør etter Sleipner-ulykken. Ingen juridisk naturlov hindrer partene etter Sleipner-ulykken å avtale et oppgjør som vil komme de skadelidte bedre til gode enn det Skuld har lagt opp til i mediene.

I Norge har Justisdepartementet, Sjølovkomiteen og Stortinget begrenset de muligheter skadelidte har til å forfølge rederiet juridisk for eventuelt ansvar utover den ansvarsdekning som er avgrenset i ansvarsforsikringen (P & I). Dette er meget uheldig, men forhindrer ikke at Skuld og de skadelidte kan bli enige om en avtale som dekker inn de svakheter de folkevalgte ikke har vært villige til å rette opp.

Skuld har et godt råd til de skadelidte ved å foreslå at de samler seg som en gruppe i forbindelse med det kommende oppgjøret. En slik gruppe for de overlevende og etterlatte etter Sleipner skal uten tidspress kunne innhente en oversikt over det juridiske landskapet som man befinner seg i, med uavhengig juridisk rådgivning, for deretter å melde gruppens posisjoner i reelle forhandlinger med motparten.

Avtalene som ble inngått med Skuld etter både Scandinavian Star og Estonia, hadde flere elementer som brøt lovens bestemmelser om begrensning. Riktignok ble disse avtalene inngått på et tidspunkt da beløpene for ansvarsbegrensning hadde stått stille gjennom mange år. Disse beløpene er nå hevet. De gjennomslag som Scandinavian Star-oppgjøret gjorde i ansvarsbegrensningen, må gjøres kjent for de skadelidte etter Sleipner. Vi peker på elementer som:

- Den øvre rammen for erstatning for hver skadelidte kan settes høyere enn lovens grense.
- Avtalen kan i tillegg til å fastsette felles kompensasjon for alle skadelidte i samme skadekategori også åpne for individuell kompensasjon basert på eksempelvis forsørgertap eller påvisning av fysisk/psykisk senskade hos overlevende og etterlatte.
- Skuld kan fravike krav om at ethvert økonomisk tap må dokumenteres. Dette kan eksempelvis gjelde for voksne etterlatte/overlevende som har mistet barn.
- Avtalen kan fastslå at kompensasjon ikke skal samordnes med trygdeytelser eller andre forsikringsutbetalinger.
- Avtalen kan definere hvem som er skadelidte bredt, slik at eksempelvis også søsken av omkomne blir omfattet av avtalen.

Med bakgrunn i flere store skipskatastrofer i skandinaviske farvann de senere år, kan det være en fordel for de Sleipner-skadelidte å ta posisjon med bakgrunn i elementer etter disse ulykkene, slik at ansvarsbegrensningene kan brytes i størst mulig utstrekning, til gagn for de overlevende og etterlatte..

Norske myndigheter har allerede intervenert i forholdet mellom skadelidte og redere, ved at man internasjonalt har ivaretatt næringens ønske om lovregulert ansvarsbegrensning - og ytterligere forsterket rederiets rettsvern i norsk sjølov. Det er derfor relevant å håpe at norske myndigheter ved næringsminister Lars Sponheim, statsminister Kjell Magne Bondevik og justisminister Odd-Einar Dørum kan uttrykke offentlig at det vil være positivt om de skadelidtes interesser etter Sleipner-ulykken kan ivaretas utover Athenkonvensjonen og den norske sjølovens begrensninger.

Det er av betydning, ikke bare for de skadelidte, dersom lovens ansvarsbegrensninger kan brytes i det kommende oppgjøret etter Sleipner-ulykken. For fremtiden vil det ha positiv betydning for sikkerheten dersom skadelidte etter sjøulykker kan oppnå full kompensasjon for alle reelle økonomiske tap.

Espen Walstad, leder av Støttegruppen etter Scandinavian Star 1990-1992 / Tlf: 22 111125/913 43 330
Jan Harsem, leder av Støttegruppen etter Scandinavian Star 1992-1995 / Telefon: 66 795757
Odd Kristian Reme, tidligere leder av Kiellandfondet / tlf: 51 507930 / 51 533935 / 90 752599